

paa en Erfaring og bygge paa Meddelelser, som ere komne fra anden Side og som ligge udenfor Akterne. Det mente det ærede Medlem, at man kunde gjøre, og han spøiede til, at Folkethinget var berettiget til at tage Hensyn til saadanne andre Data, formentlige Erfaringer eller Meddelelser fra anden Side. Folkethinget, sagde han, kunde man ikke foreskrive, at det ved Afgjørelsen af Valgsprogsmaal skulde underkaste sig bestemte retslige Regler. Jeg er uenig med det ærede Medlem deri. Jeg tror, at det er Folkethingets Pligt, naar det skal udøve den almindelige Domsmyndighed, som det har med Hensyn til Valgsprogsmaal, at følge de almindelige Rettsregler, som man erkjender, der bør følges i alle andre Tilfælde, naar man skal afgjøre Spørgsmaalet om Ret eller Uret, og det er min Overbevisning, at Folkethinget vil berede sig selv alt Andet end Lat og Anerkjendelse, naar man vil skyde de almindelige Rettsregler tilside, og Folkethinget med andre Ord vil tro sig berettiget til at dømme efter et mer eller mindre vilkaarligt Skjøn. Maaste ville de Herrer stødes over Udtrykket „vilkaarligt Skjøn“, de ville protestere mod, at de skulde handle vilkaarligt. Jeg tillader mig at formene, at naar man skyder de almindelige retslige Regler tilside, det, som er positivt oplyst og godtgjort for at bygge paa de almindelige Erfaringer og Meddelelser, man har faaet fra Mænd, som man anser for mer eller mindre paalidelige, er man ude paa Stjornets Hav, hvor det ikke vil være muligt at følge nogen sikker Kurs, thi det ene Medlem anser een Hjemmelsmand for paalidelig, det andet Medlem en anden. Der gjør sig her en subjektiv Opfattelse gjældende; man kommer til at stole paa Bekendtskaber og den Slags Indtryk, men det vil og kan ikke blive Andet end noget Vilkaarligt. Vil Folkethinget bevare sin Betydning og gaa paa dette Omraade, har jeg den bestemte Overbevisning, at saa skal det ikke lade haant om de Regler, som man ellers anser sig bunden ved, forsaavidt man har Ret til at træffe Afgjørelser om Spørgsmaal af den Natur. Jeg vil kun gjøre den enkle Bemærkning ligeoverfor en, der fremkom fra et andet Medlem, at jeg har nu den Tro, at den Undersøgelse og den Forhandling, som har fundet Sted angaaende Valget i Sorø Amts 3die Valgkreds, skal vise sig i flere Henseender at være nyttig. For det Første tror jeg, at den vil kunne være oplysende med Hensyn til, hvad der med Rette skal forstaaes ved dette meget ofte brugte Ord Valgtryk. Jeg tror fremdeles, at man ogsaa vil have lært af denne Sag, at der er en Forpligtelse til ikke at kaste saadanne Spørgsmaal ind i Folkethinget og nødvendiggjøre vidtløftige Rettsundersøgelser uden at man selv først nogenlunde undersøger og forvisser sig om, hvad Grund man har at staa paa, og derfor tror jeg, at det er saa langt fra, at den Af-

gjørelse, der indstilles af Flertallet, vil føre til et, som det blev sagt, Utaal af lignende Klager i Fremtiden, at jeg søler mig overbevist om, at for Fremtiden vil man vogte sig for at komme til at indtage samme Stilling, spille samme Rolle, som Klageren i dette Tilfælde har gjort. Det blev vel udtalt af det ærede Medlem for Beile Amts 2den Valgkreds (Berg) at jeg, saavidt jeg forstod ham, ikke havde været resferdig mod Klageren. Han fremstillede nemlig Sagen, som om Klageren kun havde gjort Meddelelse til Thinget om formentlig begaaede Feil, Misbrug, henstillende at lade dette undersøge, forsaavidt som man ikke ansaa det for at være tilstrækkelig oplyst. Dersom det forholdt sig saaledes, at Klagen var holdt i en saadan, om jeg maa kalde det saa, besleben Form, havde jeg kunnet give det ærede Medlem Ret deri, at jeg maaste have brugt vel stærke Udtryk mod Klageren, men det forholder sig jo ikke saa. Klageren har i sin lange Klage fremsat en Række Paastande, en Række Bestyldninger mod navngivne Mænd og har ikke fremsat dem som Noget, han alene havde hørt og som han henstiller, men for en væsentlig Del som Noget, han paa staar forholder sig saaledes. Det er netop derved, at hans Klage har faaet den eiendommelige Karakter, som den har. Men maaste jeg endnu maa gjøre en Bemærkning. Jeg havde ment, at det var tilstrækkeligt i det Bilag til Udvalgsbetænkningen, som jo væsentligt er forfattet af mig, at fremsføre paa den ene Side de Ankepunkter, som Udvalget havde begjæret gjort til Genstand for den retslige Undersøgelse, og paa den anden Side, hvad der var oplyst angaaende disse Punkter under Forhøret. Jeg havde ment, at man paa den Maade havde gengivet det væsentlige Indhold af Klagen, idetmindste det Indhold, som Udvalget ansaa det for at være af nogen Betydning at bringe frem. Jeg har forsaavidt troet, at det ikke var nødvendigt at lade Klagen følge i sin Helhed trykt ved Siden af Forhørsudskriften eller Uddraget deraf. Naar der nu imidlertid ikke blot af det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti) under den for 4 Maaneder siden stedsfundne Forhandling om denne Sag blev gjort gjældende, at Klagen var et usebvanligt veltreuet Aktstykke, men ogsaa nu af det ærede Medlem for Beile Amts 2den Valgkreds gjøres gjældende, at Klagen ikke har været af den Betsaffenhed, at de Udtalelser, der ere fremkomne angaaende den, ere berettigede, saa veed jeg ikke rettere, end at saa er det jo vistnok det Bedste, at denne Klage bliver trykt, for at Alle og Enhver kan dømme om det og navnlig dømme om, hvorvidt de Udtalelser, der ere fremkomne om den, maatte have været berettigede eller ikke. Udvalget har vel endt sit Øverv, naar disse Sager ere afgjorte, men jeg tillader mig at henstille til Udvalget eller i alt Fald, hvis Udvalget maatte mene ikke